

Hreindýr.

Þeirra verður mi á síðari tímum namast vart amarráðar í laudimur
 en í Austurlandi og þá helst í Hólsfjöllum. Þau þola afstakplegan
 kulda og lifa lengi við hardrotti og hungur án þess að leita í náðir
 manna eða niður í sveitir um bjargroði fyrir sig. Stundum
 getur þú sórfid svo fast að þeim, að þau neyðist til að leita manna-
 bygga, þegar áfæðum og sveilin eru orðin svo hörd í fjöllum uppi, að jafnvel járnid
 og stálid eitt getur áunnid að brjóta klökum. Þrá þú norr geta, ef grundar-
 höfðummar hafa stáðid lengi, hvort eitli en farið að sveifa hart að þessum mein-
 lausum dýrum, þótt hörd séu, þar að þau hafa að eins kláufimar til að kröfja míf,
 þá er þau leita fædu sinnar undir klákum og snjónum.

Þú var það einhverju sinni, þá er óveingulega var hart í ári, að hreindýra-
 ein neyðist til að leita manna-bygga og eitt dýrid var svo áradid, að það kom
 heim að bo sinnum til að smultra eftir einhverju eiti. Það var grundhorad og
 vortist jafnvel vera orðid máttfarið af langvarandi hungri.

Þótt bændurinn í þessum þotti nú beira vel í veidi og þann vori einhver, beyrja
 steyttan í sveitinni þar niður við sjávarsíðuna, kom honum eitli til hugar
 að leggja mannsklap sinn á svona ómulega stadda steppum, er leitadi
 í náðir hans, sáir hunguráða og horáða, heldur gaf hann dýrim mat og lét
 það svo fara leiðar sinna, því andvitad var það enn svo fælid og stýggf,
 að óhugandi var, að það mundi henda st á þessum fyrst um sinn, nema
 þá endurum og eins, til þess að fá sér einhverju næringu.

Dýrid fór síðan fram með sjávarströndinni og uggi sér einstak-
 illt, en þá urðu menn á bájnum þarna í grundinni varir við, að
 hreindýr var þar á sveini, og þótti þeim það svo mikill og óveing-
 ulegr.

legur fengur fyrir þá, að þeir sofnumu lífi og eltu dýrið með frams
sjónum, en þeir gátu lítið það svo rími, að það átti enga út-
göngu leið aðra en þá að hrælijast út í sjónum og þar stækta þeir
það til dauða, svo stírnhorad og stjórnulegt sem það var, en það stjál-
andi og í dauða augist flýði undan hinum grimma og mistrúnaðum en
grindarseggið út í opinn dauða. —

Þessi saga er súm, en ljót er hún, því hún sýni hvorttöggja í
seru, grimmu og heimstu manna, og lýsir það sér bosi í sögunni sjálfri, og
nái margt af henni lora: Hugsum okkur, að máli dýrsins, hafi ekki verið
langt í burtu og orðið að brofa í þennan grindarleit manna við mála
sinn, en hvortki getað né þorad að hafast neitt að honum til bjargar!

Hvada hugsum stýldi dýrið sjálft hafa haft um mennina, sem voru að
floma það með óþunni og háreiði út í sjónum og síðan, til þess að full-
kemma fólksu vaka sitt á því, létu stótar dýrija á því, en það lá dauða
í floti við fótum þeirra? Og hvern var svo fangurinn? Grindhoruð stépsna,
til einsteis nýtt, nema ef vera stýldi bjórinn, skandur og snjaldur af
langvarandi kelda dýrsins, hungri því og handrétti, en það hafði orðið
að þola um langan tíma uppsi á jökulbreidum og í snu, hátt í fjall-
um uppsi.

Eg vildi óska þess, að saga þessi gæti orðið til þess, að benda börnum
og unglingum á að sýna öllum dýrum meðan þeir eru og mistrúnað.

Reykjavík, 27. febr. 1934.

Jóna